

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของโลก ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ทุกชนชั้นของสังคมไทยต่างได้รับผลกระทบอย่างทั่วถึง แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายคือ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตั้งแต่ระดับฐานล่าง ด้วยการพัฒนาแบบองค์รวม โดยส่งเสริมให้กลุ่มชุมชน ภาคราชการ เอกชน ได้เข้าไปมีส่วนร่วมหรือเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานเพื่อให้เกิดพลังในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง (อรลักษ์ณ์ วิชัยธรรม, 2549) รัฐบาลจึงได้มีนโยบายจัดความยากจนและปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียงและพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

ในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ระบบบัญชีเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมดูแลทางการเงินและพัฒนาธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ ระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชนจะประกอบด้วยการวางรูปแบบบัญชี การจัดทำบัญชีและงบการเงิน รวมทั้งการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารวิสาหกิจ ซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์จะช่วยสอนและแนะนำแนวทางในการปฏิบัติเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี การบันทึกรายการบัญชี การจัดทำงบการเงิน เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีการดำเนินงานที่เป็นระบบ สามารถใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารการเงิน การควบคุมต้นทุนผลิต ค่าใช้จ่าย หรือประกอบการพิจารณาในการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆของวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้เกิดผลตอบแทนแก่สมาชิกและอำนวยความสะดวกแก่ชุมชนให้มีความมั่นคงเข้มแข็งตามหลักการเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักพัฒนาการบัญชีเกษตรกร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2552)

วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรอินทรีย์ ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทำการผลิตสินค้าแปรรูปจากผักเชียงดา โดยมีผลิตภัณฑ์หลักได้แก่ เชียงดาอบแห้งชนิดซองชา เชียงดาแคปซูล และหมอนเชียงดาและนอกเหนือจากผลิตภัณฑ์หลักแล้ว วิสาหกิจชุมชนฯ ยังรับจ้างผลิตเชียงดาผงให้แก่ลูกค้าตามคำสั่งซื้อ และสมุนไพรแปรรูปอื่นๆ เช่น เครื่องดื่มจมูกข้าว ขมิ้นชันแคปซูลและมะระจืดแคปซูล เป็นต้น เดิมวิสาหกิจฯ เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนต่อมาเริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้นและ

ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเกษตรอำเภอแม่แตง ประชาชนกลุ่ม (มุกิตา สุวรรณคำชาว) ได้เห็นความสำคัญของพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง และต้องการให้คนในชุมชนมีงานทำ มีรายได้มาจุนเจือครอบครัวโดยไม่ต้องไปหางานในเมืองใหญ่ จึงได้จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2549 เริ่มแรกมีสมาชิก 28 คน จนกระทั่งในปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 80 คน โดยมีผู้ร่วมดำเนินงานทั้งหมด 8 คน ประกอบด้วย ประธาน เจริญชัย กรรมการฝ่ายผลิต และสมาชิกอีก 5 คน การที่วิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผลิตภัณฑ์จึงมีตลาดรองรับเป็นจำนวนมากทั้งในประเทศและต่างประเทศได้แก่ ญี่ปุ่น สเปนและอังกฤษ จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม ทำให้ทราบว่าวิสาหกิจได้รับเกียรติบัตรผลิตภัณฑ์ดีเด่น อันดับ 1 จากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี 2554 แต่ประธานกลุ่มและสมาชิกยังประสบปัญหาในเรื่องข้อมูลทางการเงินที่ใช้ในการบริหารไม่เพียงพอ มีเพียงแต่การจัดทำบัญชีในสมุดเงินสด โครงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนภายใต้โครงการพลิกฟื้นธุรกิจสถาบันเกษตรกรผ่านกลไกทางบัญชี ของสำนักงานพัฒนาการบัญชีเกษตรกร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ แต่ก็ไม่ได้มีการบันทึกอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเอกสารที่ใช้ในการประกอบการบันทึกบัญชียังไม่ครบถ้วน ทำให้ยังไม่มีข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินที่แท้จริง ประธานกลุ่มจึงต้องการให้มีการพัฒนาระบบบัญชีให้กับวิสาหกิจชุมชน ซึ่งหากวิสาหกิจมีระบบบัญชีที่เพียงพอแล้ว นอกจากจะทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและสะท้อนให้เห็นฐานะทางการเงินที่แท้จริงแล้ว วิสาหกิจยังจะได้รับข้อมูลที่สนับสนุนในเรื่องต้นทุนเพื่อช่วยในการประหยัดต้นทุนการผลิต และนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นข้อมูลในการของบประมาณจากทางภาครัฐและกระจายรายได้ให้ชุมชน

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาระบบบัญชีให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรอินทรีย์ ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนดังกล่าวสามารถจัดทำบัญชีได้เอง รวมไปถึงเป็นแนวทางสำหรับวิสาหกิจชุมชนอื่นๆเป็นแบบแผนในการจัดทำบัญชีของตนเองต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อพัฒนาระบบบัญชีให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรอินทรีย์ ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้พัฒนาระบบบัญชีที่สามารถนำมาใช้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรอินทรีย์ ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
2. เป็นแนวทางสำหรับวิสาหกิจชุมชนอื่น ในการจัดทำระบบบัญชีของตนเอง

1.4 นิยามศัพท์

วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรอินทรีย์ หมายถึง วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสันมหาพน สมุนไพรอินทรีย์ ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้รับเกียรติบัตรผลิตภัณฑ์ดีเด่น อันดับ 1 จากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.2554

การพัฒนาระบบบัญชี หมายถึง การทำให้ระบบบัญชีมีแนวทางการปฏิบัติทางการจัดทำบัญชีให้สามารถนำเสนอข้อมูลทางบัญชีให้สำเร็จสมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่าย และการประเมินผลในการดำเนินงานอย่างถูกต้องและเป็นระบบแบบแผนที่ดี

ระบบบัญชี หมายถึง กระบวนการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย ต้นทุนการผลิต ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรอินทรีย์ ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

วิสาหกิจชุมชน หมายถึง กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่นๆที่ดำเนินโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการ ไม่ว่าจะเป็นิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved